

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (М. РИГА, ЛАТВІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ (М. СЛУПЦЬК, ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
(М. ХЕЛМ, ПОЛЬЩА)
ГДАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ГДАНСЬК, Р. ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИКОЛО РОМЕРІО (М. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ»**

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

**«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
ОСВІТА, НАУКА, ПРАКТИКА»
(16 березня 2023 р.)**

Редакційна колегія

Домбровська С.М. – Проректор Національного університету – начальник навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, доктор наук державного управління, професор, заслужений працівник освіти України;

Майстро С.В. – завідувач кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, доктор наук державного управління, професор;

Лопатченко І.М. – доцент кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук державного управління;

Палюх В.В. – старший науковий співробітник наукового відділу з проблем управління державної безпеки навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії у галузі знань публічне управління та адміністрування;

Порока С.Г. – старший науковий співробітник наукового відділу проблем управління у сфері цивільного захисту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії у галузі знань публічне управління та адміністрування.

Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика

збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 16 березня 2023 р. / за заг. ред. С. М. Домбровської. – Харків : НУЦЗУ, 2023

У матеріалах конференції висвітлені результати наукових досліджень з проблем розвитку сфери публічного управління, регулювання економічних і соціальних процесів та обґрунтовано перспективні напрями інноваційного розвитку сфери цивільного захисту в Україні.

Матеріали представлено відповідно до тематичних напрямів: державна політика і управління в галузі освіти: зміст та сучасні виклики; державна політика і управління в галузі національної безпеки: зміст та механізми реалізації; державна політика і управління в галузі попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій; державна політика і управління окремих галузей економіки та соціально-трудових відносин; інформаційна безпека держави: ризики та загрози.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування, а також усіх, хто цікавиться сучасними проблемами публічного управління.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ЗМІСТ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Белай С.В., Тробюк В.І., Головня А.Ф. ДО ПИТАННЯ РОЗРОБЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	60
Букін М.П. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ.....	63
Гикало Ю.В. ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОБОРОНИ.....	64
Головко В. В. ЄДИНА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЯК НЕОБХІДНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ.....	66
Грубель І.М. ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ – ПРОБЛЕМИ РЕФОРМ КРИЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ.....	69
Демченко В.М., Шелегон Е.В. МЕНТАЛЬНИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК У ПЛОЩИНІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	72
Демченко В.М. ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ РУДИМЕНТИ – НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ.....	74
Дричик В.М. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВОЄННОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	77
Дурман М.О., Хмельницька М.В. ПОРЯДОК БРОНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОЗОВОБ'ЯЗАНИХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	80
Єманов В. В. НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ ДЕРЖАВИ.....	84
Жировий Б.В. ПОНЯТТЯ ВІЙСЬКОВА БЕЗПЕКА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА.....	86
Загола Т.М. СКЛАДОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	88
Карамішев Д.В., Гордієнко Л.П., Коршенко В.О. МЕХАНІЗМИ ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЩОДО ЛІКУВАЛЬНО-ЕВАКУАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО ПРОСТОРУ.....	91
Кислий Д., Таранець Н. МЕХАНІЗМИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	94
Лісневська Ю.О. ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	96
Проніна О.В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ.....	99
Синишин М. М. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В ПРИКОРДОННОМУ ПРОСТОРИ ДЕРЖАВИ.....	102

безпека впливає на економіку багатьох країн і несе в собі загрози не лише економічного, а й екологічного характеру.

Література:

1. Боднар А. О., Турченко О. Г. Загрози і моделі системи глобальної інформаційної безпеки. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/8409/8408>
2. Ананьїн В.О., Пучков О.О. Інформаційна безпека як складова національної безпеки України. *Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць*. 2014. Випуск 85 (6). С. 194-197.
3. Указ Президента України №121/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>
4. Фоміна М.В., Мішина І.Г. Глобальна економічна безпека: сутність і тенденції. URL: <http://www.library.donduet.edu.ua/zbirnik-naukovikh-prats-torgivlya-i-rinok-ukrajini.html>

*Карамішев Д.В.
Гордієнко Л.П.
Коршєнко В.О.*

МЕХАНІЗМИ ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЩОДО ЛІКУВАЛЬНО-ЕВАКУАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО ПРОСТОРУ

Проблема реалізації державної політики щодо організації та розвитку системи лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних Сил України в умовах ведення повномасштабної війни проти України заслуговує на особливу увагу та вимагає наукового супроводу й досліджень, спрямованих на реалізацію євроінтеграційних прагнень України у сфері національної безпеки і оборони.

Реалізація воєнно-медичної доктрини України щодо організації лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних Сил України в умовах Єдиного медичного простору передбачає налагодження взаємовідносин між органами військового управління, іншими органами публічної влади та громадськими інституціями.

Мета дослідження полягає в узагальненні організаційних засад стосовно розв'язання комплексу міжвідомчих питань щодо організації та розвитку системи лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних Сил України.

Воєнно-медична доктрина України, як документ стратегічного характеру, наголошує на формуванні цілісної системи лікувально-евакуаційного забезпечення військ (сил) у поєднанні з ресурсними можливостями цивільної системи охорони здоров'я [2]. Це передбачає низку заходів щодо організації надання медичної допомоги хворим і пораненим військовослужбовцям на третьому й четвертому рівнях, переважно, в

зкладах цивільної системи охорони здоров'я, що відповідає зазначеним рівням медичної допомоги [3].

Основою системи охорони здоров'я військовослужбовців є медичні служби (військово-медичні підрозділи, військові заклади охорони здоров'я та органи управління лікувально-евакуаційним забезпеченням). Складовою цієї системи також є визначена кількість закладів охорони здоров'я системи охорони здоров'я цивільного населення. Медичні служби провадять свою діяльність в єдиному медичному просторі держави шляхом дотримання законодавства у сфері охорони здоров'я, стандартів медичної допомоги та клінічних протоколів [2].

Єдиний медичний простір України являє собою систему організації надання медичної допомоги, яка об'єднує всі медичні ресурси держави спільним управлінням і визначеними механізмами фінансування. Такий підхід забезпечує доступність, якість і ефективність усіх видів медичної допомоги всім громадянам України, у тому числі і військовослужбовцям [1].

Отже, інтеграція системи лікувально-евакуаційного забезпечення військ в єдиний медичний простір України передбачає функціональне поєднання сил і засобів медичних служб та системи охорони здоров'я цивільного населення з метою максимальної реалізації їх спроможностей щодо ефективного медичного забезпечення військ. Склад сил і засобів медичних служб та система лікувально-евакуаційного забезпечення військ мають забезпечувати збереження і зміцнення здоров'я військовослужбовців, своєчасне та ефективне надання медичної допомоги у разі поранень, уражень і захворювань, якнайшвидше відновлення боєздатності.

Щодо медичної допомоги військовослужбовцям, то вона надається на тих етапах медичної евакуації, де вона може бути надана у найкоротший строк та у найбільш повному обсязі. За видами медична допомога надається в медичних підрозділах військових частин і з'єднань, закладах охорони здоров'я з урахуванням наявних сил і засобів та можливостей медичної евакуації. Медичні підрозділи та заклади охорони здоров'я є основою для формування етапів медичної евакуації (рівнів лікувально-евакуаційного забезпечення), кількість, місце їх розгортання, вид і обсяг медичної допомоги яких визначаються умовами оперативної і бойової обстановки та величиною санітарних втрат.

Запровадження передових практик та міжнародних стандартів медичного забезпечення Збройних Сил України реалізується на стратегічному рівні управління шляхом розроблення та уведення в дію низки нормативних документів. Зокрема, Указом Президента України від 17 вересня 2021 року № 473/2021 [4], затверджений ключовий документ, що стосується ресурсного забезпечення Збройних Сил України під назвою Стратегічний оборонний бюлетень України.

Відповідно до Стратегії національної безпеки України [5], а також Стратегії воєнної безпеки України [6], Стратегічний оборонний бюлетень України визначає основні спроможності сил оборони, яких необхідно досягти та стратегічні цілі їх розвитку на період до 2025 року, основні завдання та очікувані результати їх досягнення.

Щодо стратегічних цілей розвитку сил оборони, то їх реалізація передбачає виконання конкретних завдань. Наприклад, стратегічна ціль 4 передбачає розвиненість та дієвість системи лікувально-евакуаційного забезпечення, що відповідає потребам Збройних Сил України для відсічі збройної агресії проти України. Завдання 4.6., зокрема, передбачає створення ефективної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, здатної на належному рівні забезпечити комплектування військ (сил) особовим складом, придатним за станом здоров'я до військової служби, забезпечити збереження життя і зміцнення здоров'я військовослужбовців, своєчасне надання високоякісної та ефективної медичної допомоги, підтримання боєздатності військ відповідно до міжнародних стандартів [4].

Це передбачає, зокрема: удосконалення планування з метою ефективного управління силами і засобами лікувально-евакуаційного забезпечення військ (сил) на відповідних рівнях; забезпечення чіткої координації та взаємодії діяльності медичних служб сил оборони, цивільної системи охорони здоров'я держави з ефективного та раціонального використання медичних ресурсів.

Розв'язання комплексу міжвідомчих питань щодо організації системи лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних Сил України передбачає визначення організаційних засад взаємодії та взаємовідносин між органами військового управління, органами публічної влади та громадськими інституціями в контексті реалізації воєнно-медичної доктрини України. На особливу увагу заслуговує функція цивільно-військової взаємодії щодо лікувально-евакуаційного забезпечення, що стосується забезпечення підтримки дій військ, яка включає координацію доступу медичних сил Збройних Сил України, у т.ч. до медичних ресурсів цивільного середовища.

Необхідність інтеграції в єдиний медичний простір України передбачає побудову цілісної системи лікувально-евакуаційного забезпечення військ у поєднанні з ресурсними можливостями цивільної системи охорони здоров'я, а також визначає єдність поглядів на організацію та порядок застосування сил і засобів медичних служб та забезпечує спроможність цивільних закладів охорони здоров'я для лікувально-евакуаційного забезпечення військовослужбовців, що є важливим військово-медичним чинником такої співпраці.

Література:

1. Кошова С., Михальчук В., Радиш Я. Єдиний медичний простір України – нова парадигма розвитку національної системи охорони здоров'я. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, 2021 [Електронне джерело], http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/9_2021/32.pdf. DOI: 10.32702/2307-2156-2021.9.30
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України» від 31 жовтня 2018 року № 910. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-voeyenno-medichnoyi-doktrini-ukrayini>

3. Сердюк А.М., Риган М.М., Антоненко Л.П. та ін. Співпраця державної та відомчих систем охорони здоров'я на особливий період - актуальна проблема для України. *Медичне забезпечення антитерористичної операції: науково-організаційні та медико-соціальні аспекти.* URL: <https://library.gov.ua/medychne-zabezpechennya-antyterorystychnoyi-operatsiyi-naukovo-organizatsijni-ta-meduko-sotsialni-aspekty/>

4. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України" від 17 вересня 2021 року № 473. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4732021-40121>

5. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» від 14 вересня 2020 року № 392. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>

6. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» від 25 березня 2021 року № 121. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>

*Кислий Д.
Таранець Н.*

МЕХАНІЗМИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

В умовах посилення глобальної економічної нестабільності важливе значення має досягнення стійкого економічного розвитку країни і її регіонів. Питання узгодження подальшого соціально-економічного розвитку і охорони довкілля залишаються надзвичайно актуальною проблемою, оскільки суспільству необхідно оцінювати, які витрати воно несе для досягнення економічних результатів, і наскільки ці витрати доцільні. Економічне зростання саме по собі не служить самоціллю, воно покликано забезпечити підвищення рівня і якості життя людей. Такий підхід припускає розробку і реалізацію економічних і інституціональних механізмів державного регулювання, пов'язаних з оптимізацією використання регіонального потенціалу. Розвиток будь-якого регіону завжди детермінований його природно-ресурсною базою, екологічною обстановкою і їх впливом на соціально-економічну сферу. Проте процеси, що відбуваються в економіці багатих природними ресурсами регіонів, є швидше інерційними, ніж науково обґрунтованими в довгостроковому періоді [1].

Тому стійкий розвиток регіону на перспективу залежить від вирішення таких питань, як забезпечення господарської структури необхідними ресурсами при одночасному зменшенні негативної дії на довкілля, вдосконалення структури економіки на користь розвитку ринку екологічних товарів і послуг,